

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyň: a) A. A., b) A. N., zastoupených Mgr. Vladanou Pšcolkovou, advokátkou se sídlem Jurečkova 16-20, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2006, č. j. OAM-1220/VL-10-12-2006, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2007, č. j. 62 Az 64/2006 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni stěžovatelek, Mgr. Vladaně Pšcolkové, advokátce se sídlem Jurečkova 16-20, Ostrava, **s e p ř i z n á v á** odměna za poskytnutou právní službu ve výši 7680 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně a) a b) [dále jen „stěžovatelka a stěžovatelka-dcera“ či „stěžovatelky“] kasační stížností napadají v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 7. 11. 2006, č. j. OAM-1220/VL-10-12-2006, jímž byla zamítnuta jejich žádost

o udělení mezinárodní ochrany dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodná.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelek. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Ve včas podané kasační stížnosti napadly stěžovatelky shora uvedený rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatelky uvedly, že mají za to, že krajský soud pochybil, pokud nezrušil rozhodnutí správního orgánu pro nepřezkoumatelnost a vady řízení, neboť rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany není řádně odůvodněno, resp. správní orgán se řádně nevypořádal ve svém rozhodnutí se všemi důvody, které stěžovatelky uvedly. Byť stěžovatelka na důvody, které uváděla v žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a následně také při pohovoru, poukázala kusým způsobem, nelze konstatovat, že jediným důvodem byly důvody ekonomické. Stěžovatelka zdůrazňuje, že rovněž uvedla, že opustila Ukrajinu i z důvodu, že stěžovatelka-dcera zde nemá možnost se vzdělávat, že má dále obavu o své zdraví a zdraví své dcery, neboť v místě jejich pobytu je zvýšené množství narkomanů apod. I těmito důvody se měl dle stěžovatelek správní orgán ve svém rozhodnutí zabývat, a nikoliv pouze formálně konstatovat, že jedinými důvody, které tyto uvedly, jsou důvody

ekonomické. Byť byly tyto další důvody popsány kusým způsobem, domnívají se stěžovatelky, že je měl správní orgán vést v rámci pohovoru k podrobnější specifikaci těchto tvrzení, popř. vyzvat k doložení těchto tvrzení. S ohledem na shora uvedené stěžovatelky dovozují, že pokud správní orgán rozhodl o jejich žádosti dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, pak takovéto rozhodnutí je nejen nesprávné, ale především předčasné a nepřezkoumatelné. Je totiž povinností správního orgánu vypořádat se ve svém rozhodnutí se všemi důvody, za tímto účelem provést řádné šetření a pokud tak neučinil, pak krajský soud měl takovéto rozhodnutí zrušit a věc vrátit k doplnění šetření. Následně by se musel správní orgán vypořádat i s posouzením, zda-li jsou splněny v dané věci případně podmínky pro postup dle ust. § 13, § 14 a § 14a zákona o azylu. Stěžovatelky dále namítají, že nebylo přihlédnuto k tomu, že jejich ustanovená zástupkyně zastupovala v řízení obě stěžovatelky, a tedy šlo o společné úkony při zastupování dvou osob, kdy advokátovi náleží za každou takto zastupovanou osobu mimosmluvní odměna snižená o 20 % dle ust. § 12 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) (tj. za 2 úkony právní pomoci celkem 6720 Kč). Na základě výše uvedeného stěžovatelky navrhy, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Po zvážení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ji nelze považovat ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. za přijatelnou, tj. za podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatelek.

Zásadní stížní námitka stěžovatelek se týká postupu správního orgánu, který je měl dle jejich názoru v rámci pohovoru vést k podrobnější specifikaci jejich dalších tvrzení, jež se netýkaly ekonomických důvodů, popř. je vyzvat k doložení těchto tvrzení.

S touto otázkou, tj. otázkou zjišťování důvodů pro udělení mezinárodní ochrany ze strany správního orgánu, se Nejvyšší správní soud již dostatečně vypořádal například ve svém rozsudku ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 14/2003 - 66, či v rozsudku ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 26/2003 - 57, oba na www.nssoud.cz. Z výše citovaných rozhodnutí vyplývá, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany musí správní orgán umožnit žadateli o udělení mezinárodní ochrany sdělit všechny okolnosti, které považuje pro udělení mezinárodní ochrany za významné, avšak není jeho úkolem předestřít důvody, pro které je mezinárodní ochrana, ať už ve formě azylu či doplňkové ochrany, obvykle poskytována.

Pokud tedy stěžovatelka v této souvislosti namítá, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany uvedla i jiné než ekonomické důvody, považuje v první řadě Nejvyšší správní soud za nezbytné poukázat na obsah správního spisu. Z něj vyplývá, že ve vlastnoručně psaném prohlášení stěžovatelky o úmyslu požádat o

udělení mezinárodní ochrany ze dne 28. 10. 2006 tato toliko uvedla, že žádá o azyl v České republice, protože na Ukrajině nevidí budoucnost, nemůže si tam najít práci a uživit dítě. Přičemž uzavřela, že toto jsou všechny její důvody. V protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky ze dne 1. 11. 2006 pak stěžovatelka na otázku: „*S jakým cílem jste se svou dcerou opouštěla svou vlast?*“ toliko odpověděla: „*Chtěla bych zde bydlet, zařídit si zde život, vychovat dceru a dát ji vzdělání. V místě mého bydliště, protože není práce, je veškerá mládež narkomani.*“ Ačkoliv jí byly ze strany správního orgánu kladeny i další otázky vztahující se k důvodům odchodu ze země původu, výše naznačené okolnosti již stěžovatelka nerozváděla. Za této situace a zejména pak s ohledem na výše citovanou judikaturu nebylo povinností správního orgánu vést stěžovatelku k podrobnější specifikaci těchto tvrzení, popř. ji vyzvat k doložení těchto tvrzení, jak se stěžovatelka nesprávně domnívá. Nejvyšší správní soud rovněž připomíná svou ustálenou judikaturu, srov. například rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, www.nssoud.cz, z níž vyplývá povinnost správního orgánu zjistit skutkový stav věci pouze v rozsahu právně relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Ostatně o určujícím charakteru tvrzení žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v průběhu správního řízení se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 26. 5. 2004, č. j. 1 Azs 45/2004 - 47, www.nssoud.cz.

Jestliže též stěžovatelka uvádí, že tento postup správního orgánu způsobuje nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí pro nedostatek důvodů, nemůže s tímto tvrzením Nejvyšší správní soud souhlasit, neboť jak vyplývá z rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/92 - 23, z pasáží napadeného rozhodnutí je zřejmé, „*proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů.*“ A protože předmětné rozhodnutí vyhovuje těmto požadavkům, není je možno pokládat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Ostatně stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že nesouhlasí s důvody uvedenými v předmětném rozhodnutí a namítá jejich nesprávnost. Je tedy zřejmé, že tyto důvody znala, její výtky směřovaly ke správnosti a zákonnosti úvah správního orgánu, což jsou námitky nezákonnosti, případně vad řízení, nikoli však nepřezkoumatelnosti.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud tuto námitku za bezpředmětnou a postup krajského soudu za správný, neboť zde nebyl důvod pro zrušení rozhodnutí správního orgánu. I přesto však Nejvyšší správní soud považuje za důležité zmínit, že tvrzení o možných problémech s narkomany v zemi původu stěžovatelky by byla posouzena jako otázka spojená s problematikou týkající se jednání soukromých osob, s nimiž se již Nejvyšší správní soud ve své dosavadní rozhodovací činnosti dostatečně vypořádal, a pro bližší rozbor poukazuje

například na rozsudek ze dne 28. 2. 2005, č. j. 2 Azs 13/2005 - 69, www.nssoud.cz. Také otázky míry aprobační takového jednání státními orgány v zemi původu žadatelů o azyl již byly judikaturou bohatě řešeny (viz např. rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, či rozsudek ze dne 19. 10. 2005, č. j. 3 Azs 428/2004 - 83, oba na www.nssoud.cz).

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ust. § 104a s. ř. s. odmítl.

V závěru kasační stížnosti namítají stěžovatelky nesprávnou výši odměny přiznané krajským soudem jejich ustanovené zástupkyni. V tomto bodě však musí Nejvyšší správní soud připomenout, že podle ust. § 104 odst. 2 s. ř. s. je kasační stížnost nepřijatelná, pokud směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, přičemž rozhodnutím o nákladech řízení ve smyslu ust. § 104 odst. 2 s. ř. s. je, jak dovodil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 22. 4. 2004, č. j. 2 Azs 76/2003 - 41, publikovaném pod č. 644/2005 Sb. NSS, i rozhodnutí o povinnosti zaplatit ustanovenému zástupci hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby (účastníka řízení - § 35 odst. 7 s. ř. s.). Ze shora uvedeného proto vyplývá, že nemůže být úspěšná kasační stížnost, jíž by byl důvodně napadán jen výrok o náhradě nákladů řízení, což znamená vyloučení rozhodnutí Nejvyššího správního soudu zrušujícího pouze výrok rozsudku krajského soudu o náhradě nákladů řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že zákon zaměřil kasační přezkum jen na stěžejní rozhodovací problémy, nelze připustit možnost obcházení této výluky podáním nedůvodné stížnosti ve věci samé, současně napadající i výrok o nákladech řízení. Jistě jiná situace je tam, kde kasační stížnost ve věci samé je úspěšná; v tom případě je zrušen celý rozsudek krajského soudu a pak ze zákona v dalším řízení krajský soud rozhoduje znovu i o náhradě nákladů řízení (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2007, č. j. 2 Afs 190/2006 - 228, www.nssoud.cz). V souzené věci však nejenom, že nevyvstal žádný důvod pro zrušení rozhodnutí krajského soudu, ale kasační stížnost ani nepřesáhla vlastní zájmy stěžovatele, a proto byla jako nepřijatelná odmítnuta.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Stěžovatelkám byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (ust. § 35 odst. 8, ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátce

za každou ze stěžovatelek částkou 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé, a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, celkem 4800 Kč. Za obě stěžovatelky celkem 9600 Kč. Tato částka byla následně v souladu s ust. § 12 odst. 4 advokátního tarifu snížena o 20 %, neboť jmenovaná advokátka zastupuje v řízení před Nejvyšším správním soudem obě stěžovatelky, a jedná se tedy o společné úkony při zastupování dvou osob. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 7680 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu